

Силабус курсу
Основи риторики

Ступінь вищої освіти – магістр
Освітньо-професійна програма «Режисура івент-проектів»

Дні занять: згідно розкладу

Рік навчання: I, Семестр: I

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

професор, народний артист України **Хім'як Вячеслав Антонович**

Контактна інформація

himteatr49@tnpu.edu.ua +380686764729

**О п и с
д и с ц и п л і н и**

Навчальна дисципліна «Риторика» спрямована на засвоєння студентами цілісної риторичної парадигми культури як системи внутрішньо взаємопов'язаних і взаємозумовлених теоретичних, методологічних і практичних компонентів.

Риторика представляє собою ефективну форму мовного впливу на аудиторію з урахуванням її особливостей у комплексі професійної майстерності режисера івент-проектів.

Основними завданнями даного курсу є підвищення рівня мовленнєвої і комунікативної майстерності, застосування практичних прийомів ораторського впливу на аудиторію.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох змістових модулів, а саме:

- змістового модуля № 1 «Історико-теоретичні та практичні аспекти риторики».
- змістового модуля № 2 «Методика підготовки і проведення публічного виступу».

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
1	2	3	4
2 / 2	1. Риторика як наука і мистецтво	Усвідомлювати поняття риторики як соціального явища і окремої галузі науки. Розуміти роль і значення слова в спілкуванні. Усвідомлювати взаємозв'язок риторики з іншими науками. Знати предмет і завдання курсу, його специфіку, основні дефініції та функції класичної риторики. Характеризувати наукову та науково-методичну літературу з риторики.	питання

4 / 4	2. Історія розвитку риторики	Знати історичні закономірності та суспільні потреби виникнення і розвитку риторики, основні передумови та фактори появи риторики в давній Греції. Аналізувати особливості давньогрецької та давньоримської риторики, ораторську діяльність відомих ораторів, занепад риторики і судового красномовства в Римській імперії, риторичну епоху Середньовіччя, Відродження, Нового часу. Характеризувати промови діячів Великої французької революції.	питання
-------	------------------------------	--	---------

1	2	3	4
2 / 2	3. Красномовство у духовній культурі українського народу	Знати та розуміти історію українського красномовства. Аналізувати ораторське мистецтво в Київській Русі. Знати джерела формування риторики в Київській Русі. Аналізувати особливості риторики в Києво- Могилянській академії. Проводити аналіз становлення і розвитку сучасного українського красномовства. Аналізувати особливості Відродження риторики в сучасній Українській державі.	питання
4 / 4	4. Роди і види сучасного красномовства	Розуміти поняття про роди сучасного красномовства та здійснювати їх класифікацію. Характеризувати академічне красномовство, його види; політичне красномовство, його особливості і різновиди; суспільно- побутове красномовство, сферу його призначення, національну особливість та вплив на культуру живої народної мови. Аналізувати дипломатичне красномовство як особливо вишуканий, елітарний вид мовлення. Знати загальні правила і норми дипломатичного красномовства. Проводити аналіз основних вимог дипломатичного красномовства.	питання
4 / 4	5. Методика підготовки і проведення публічного виступу	Знати послідовність дій оратора при підготовці публічного виступу; закон ступеневої послідовності; методику підготовки тексту публічного виступу. Знати місце стратегічного закону в системі законів винаходу думки, його роль у переконанні аудиторії. Усвідомлювати взаємозв'язок стратегічного закону з законом концепції та моделювання аудиторії. Знати засоби розробки концепції виступу. Аналізувати поняття про тактичний закон мовлення. Вміти визначати тактику виступу, головні її елементи. Знати основні критерії добору аргументів, умови аргументації. Знати композицію виступу. Аналізувати загальні принципи викладу основної частини виступу.	питання
2 / 2	6. Стилї публічного виступу. Техніка дихання і техніка мовлення	Знати основні поняття та розділи риторики, модуси публічного виступу, характеристику розділів риторики. Характеризувати поняття «стиль публічного виступу». Вміти складати вступ до промови, головну частину, завершення промови. Вміти на практиці застосовувати індивідуальний стиль оратора, проблеми його формування та шляхи оволодіння ним. Знати стилістичні особливості публічного виступу, фізіологічного і фонаційного дихання. Вміти працювати над постановкою голосу. Знати основні вимоги до візуальних засобів промовця. Детально аналізувати публічний виступ.	питання, завдання

2 / 2	7. Психологічні чинники риторичної особистості	Знати психологічні чинники риторичної особистості. Розуміти зміст пам'яті у риторичній діяльності оратора, мислення як основи риторичної компетентності, уваги в діяльності оратора. Аналізувати роль емоцій у риторичному спілкуванні. Розуміти значення волі як складника риторичної особистості. Знати зміст поняття техніки й психотехніки оратора. Розуміти особливості невербальної психотехніки оратора. Володіти засобами зовнішньої естетичної виразності оратора. Вміти враховувати особливості аудиторії під час публічного виступу, гендерні відмінності у сприйманні інформації. Володіти особливостями переконання аудиторії під час публічного виступу.	завдання
2 / 2	8. Оратор і аудиторія	Розуміти поняття про риторичний ідеал. Знати загальні ознаки та вимоги до мовної культури оратора, загальні вимоги до риторика та його зовнішнього вигляду, функції риторика в аудиторії, поняття педагогічного такту промовця, психологічні аспекти публічного мовлення. Усвідомлювати суб'єктивні та об'єктивні перешкоди контакту аудиторії й оратора та шляхи їх подолання.	питання
2 / 2	9. Основи техніки мовлення і виразного читання	Розуміти зміст понять культури мови та культури мовлення. Знати комунікативні ознаки культури мовлення. Виділяти основні помилки-порушення культури мовлення. Аналізувати шляхи підвищення особистої культури мовлення. Знати комунікативну професіограму фахівця, зміст, структуру комунікативної культури оратора. Аналізувати культуру спілкування як вимір культури міжособистісних стосунків; вигляд, імідж оратора, особливі прийоми в його мові.	питання, завдання

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності та результати навчання
ЗК 3.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ФК 3.	Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.
ФК 8.	Здатність комунікувати із колегами даної галузі щодо наукових та професійних досягнень як на загальному рівні, так і на рівні спеціалістів, здатність робити усні та письмові звіти, обговорювати професійні та наукові теми рідною й іноземною мовами.
ФК 11.	Здатність аналізувати методи, за якими викладацькі методи використовують на практиці, ефективно застосовувати основні педагогічні концепції.

ПРН 11.	Вміти здійснювати спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю в галузі івент-діяльності.
ПРН 14.	Вміти відповідними художніми засобами відтворювати креативний задум при реалізації івент-проекту.

Л і т е р а т у р н і д ж е р е л а

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика : [підручн.]. Львів, 2001. 232 с.
2. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення : [навч. посіб. для студ. ун-тів]. Львів : Світ, 1990. 232 с.
3. Бутенко Н. Ю. Комунікативні процеси у навчанні : [підручн.]. Вид. 2-ге, без змін. Київ: КНЕУ, 2006. 384 с.
4. Вандишев В. М. Риторика : екскурс в історію вчень і понять : [навч. посібн.]. Київ: Кондор, 2006. 264 с.
5. Глазунов С. В. Основи ораторського мистецтва та методики проведення навчальних занять : [навч. посіб. для вищ. навч. закл.]. Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2001. 144 с.
6. Голуб Н. Б. Риторика у вищій школі : [монографія]. Черкаси : Брама-Україна, 2008. 400 с.
7. Гурвич С. С., Погоріло В. Ф., Герман М. А. Основи риторики : [навч. посіб. для студ. вузів]. Київ : Вища шк., 1978. 173 с.
8. Давиденко В. В. Основи ораторського мистецтва та ділове спілкування сучасного спеціаліста: [навч. посіб.]. Вінниця : О. Власюк, 2003. 167 с.
9. Коваленко С. М. Сучасна риторика : [навчально-практичний посібник]. Тернопіль : Мандрівець, 2007. 184 с.
10. Колотілова Н. А. Риторика : [навч. посібн.]. Київ : Центр учб. літератури, 2007. 232 с.
11. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика : [навч. посіб.]. Київ : Вища шк., 2003. 311 с.
12. Навчальний посібник з курсів «Основи риторики» і «Професійна риторика» / Укл. І. Гузенко. Львів : ЛДУФК, 2006. 76 с.
13. Онуфрієнко Г. С. Риторика : [навч. посібн.] Київ : Центр учб. літератури, 2008. 592 с.
14. Олійник О. Б. Основи ораторської майстерності : [навч. посібн.]. Київ : Кондор, 2010. 181 с.
15. Олійник О. Б. Риторика : [навч. посібн.]. Київ : Кондор, 2009. 170 с.
16. Олійник О. Б. Сучасна ділова риторика : [навч. посібн.]. Київ: Кондор, 2010. 166 с.
17. Савенкова Л.О. Педагогічна риторика : [навч. посіб.]. К. : КНЕУ, 2009. 298 с.
18. Сагач Г. М., Юніна О. А. Загальна риторика : сучасна інтерпретація : [навч. посіб. для викладачів вузів, учителів, асп., студ.]. К. : Т-во «Знання України», 1992. Ч. 1. 143 с.
19. Чмут Т. К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування : [навч. посіб.]. Київ : Знання, 2007. 208 с.

Політика оцінювання

Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності:

Списування під час модульних контрольних робіт забороняється (в т.ч. використання мобільних пристроїв).

Політика щодо відвідування:

Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу.

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять - усно	40
Модуль 1 - модульна контрольна робота	30
Модуль 2 - модульна контрольна робота	30
Залік - завдання	60

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти:

ECT5	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
й	64-74	задовільно
E	60-64	достатньо
PX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
P	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом